

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

Výroční zpráva 2017

Obsah

Úvodní slovo	1
Fúze ústavu s KSRZIS.....	2
Sběr dat a analytická činnost ústavu.....	3
Klíčové projekty	5
Personální stav.....	5
Hospodaření ústavu	6

Úvodní slovo

Uplynulý rok 2017 byl pro ÚZIS ČR a jeho další fungování zcela zásadní a zároveň velmi obtížný, neboť v jeho průběhu došlo na základě rozhodnutí MZ ČR k převzetí veškerých práv, povinností a pracovních agend zrušené organizační složky státu Koordinační středisko pro resortní zdravotnické informační systémy (KSRZIS). K převzetí došlo k 1. 2. 2017 na základě Opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 31. 1. 2017, kterým bylo OSS KSRZIS k 31. 1. 2017 zrušeno.

Převzetím veškeré agendy zrušeného KSRZIS došlo k významnému nárůstu řešených úkolů ústavu, zejména v oblasti správy a řízení registrů resortu MZ ČR (včetně registrů orgánů ochrany veřejného zdraví, resp. hygienické služby), v oblasti správy centrálních informačních systémů resortu MZ ČR (personální IS, účetní IS, spisová služby aj.) a v oblasti správy IT infrastruktury MZ ČR (správa serverů, datová úložiště aj.). Součástí této akce bylo i převzetí všech zaměstnanců zrušené organizace i všech smluvních vztahů a obchodních závazků.

Takto složitý proces vyvolal logickou potřebu změny organizační struktury ústavu tak, aby bylo zajištěno řádné řízení a plnění nových úkolů ústavu, bez negativního dopadu do dlouhodobě řešených agend ÚZIS ČR.

V souvislosti s převzetím nových činností bylo v roce 2017 realizováno několik auditních a kontrolních akcí (interních i externích), zaměřených především na dodržování pravidel řádného hospodaření, platnosti smluvních vztahů, dodržování zákona o zadávání veřejných zakázek a dodržování zásad kybernetické bezpečnosti. V roce 2017 proběhla v ústavu rovněž 6 měsíců trvající kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu.

Fúze ústavu s KSRZIS

V souvislosti s převzetím veškerých práv a povinností zrušené OSS KSRZIS od 1. 2. 2017 byly v 1. pololetí roku 2017 realizovány následující kroky:

- Převzetí 11 zaměstnanců KSRZIS do personálního stavu ÚZIS ČR
- Přesměrování veškerých komunikačních kanálů (např. datové schránky, help-desk informačních systémů, mailová korespondence atd.) na ÚZIS ČR
- Začlenění interních norem KSRZIS do struktury ÚZIS ČR
- Provedení mimořádné účetní závěrky a mimořádné inventarizace majetku
- Interní šetření rozpočtové situace a finančních toků
- Interní i externí audit platných smluvních vztahů a veřejných zakázek
- Prověření technického stavu IT infrastruktury

V rámci detailnějšího průzkumu stavu převzatých agend byly identifikovány zásadní problémy jak v oblasti řízení konkrétních projektů a agend, tak v oblasti hospodaření s majetkem státu, dodržování rozpočtové kázně a dodržování zákona o zadávání veřejných zakázek. Hlavními zjištěnými problémy bylo:

- Opakované porušení zákona o zadávání veřejných zakázek a porušení příkazu ministra, upravujícího tuto oblast, při výběru některých klíčových dodavatelů
- Čerpání externích služeb bez platného smluvního vztahu
- Významné překračování stanoveného výdajového rozpočtu a umělé přesouvání výdajů mezi jednotlivými účetními roky
- Inventarizační rozdíly mezi skutečným a účetním stavem majetku
- Nedostatečné personální obsazení organizace a s tím související maximální závislost na externích dodavatelích
- Čerpání zbytných externích služeb nebo služeb s naddimenzovanou úrovní čerpaných paušálních služeb
- Kritický stav technické infrastruktury objektu Ministerstva zdravotnictví ČR
- Nedostatečné zajištění kybernetické bezpečnosti v systémech

V důsledku těchto zjištění bylo nutné učinit rychlá opatření, vedoucí k nápravě tohoto neutěšeného stavu. Nejdůležitějšími provedenými kroky byly:

- Okamžité ukončení spolupráce s dodavateli služeb, jejichž čerpání nebylo nutné (např. služby externího projektového řízení)
- Převedení vybraných činností od externího dodavatele do vlastní kompetence ústavu (např. vedení účetnictví, personalistika, správa majetku)
- Maximální omezení objemu čerpaných služeb paušálního charakteru na nezbytnou úroveň zajišťující bezpečný chod spravovaných informačních systémů a registrů
- Nastavení nových pravidel kybernetické bezpečnosti a omezení možnosti přístupu externích osob a subjektů k spravovaným systémům a registrům

- Zahájení a realizace nových výběrových řízení na služby, jejichž čerpání je nezbytné, avšak bylo čerpáno bez platné smlouvy, bez řádně provedeného výběrového řízení nebo s předimenzovaným objemem služeb
- Urgentní pořízení nových infrastrukturních prvků do sítě MZ ČR, vedoucí k minimalizaci rizika kolapsu infrastruktury objektu MZ ČR

Všechny kroky byly realizovány v přímé kooperaci s MZ ČR (jakožto zřizovatelem ÚZIS ČR i KSRZIS) a průběžně reportovány a schvalovány vedením MZ ČR.

Uvedenými opatřeními došlo v průběhu roku 2017 k zajištění bezpečného provozu agend, převzatých ze zrušené OSS KSRZIS, jejich uvedení do souladu s platnou legislativou, a to za ekonomicky významně úspornějších podmínek.

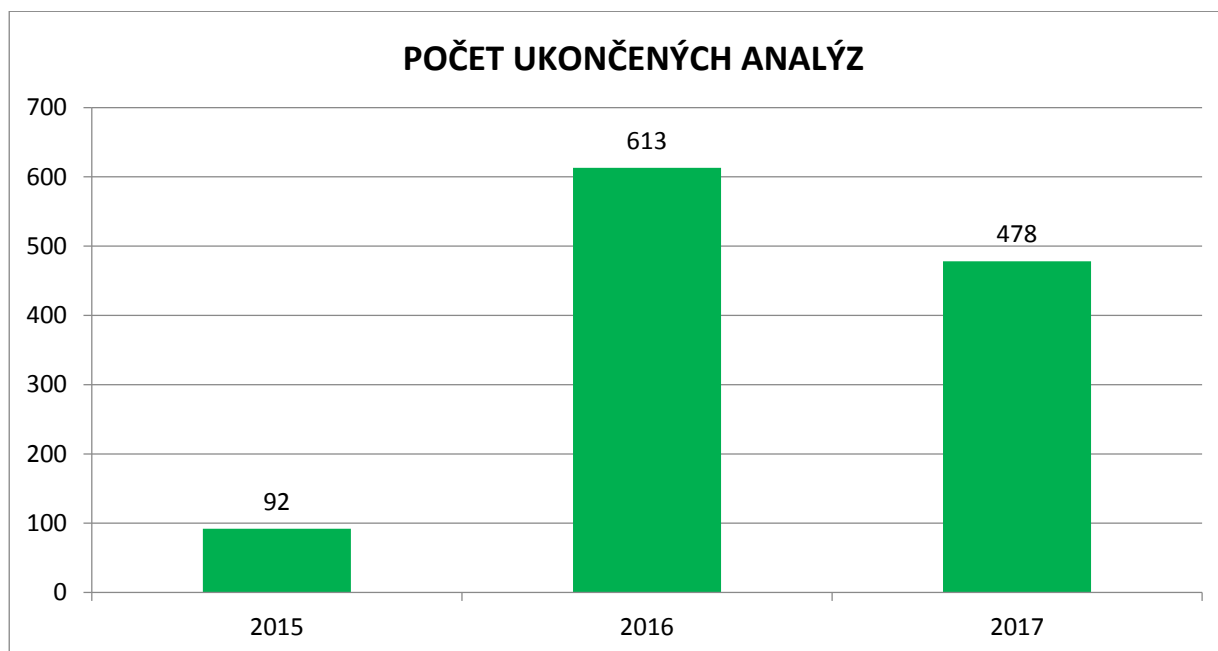
Pouze v rámci nově převzatých činností se tak podařilo za rok 2017 ušetřit více jak 40 mil. Kč ze státního rozpočtu.

Sběr dat a analytická činnost ústavu

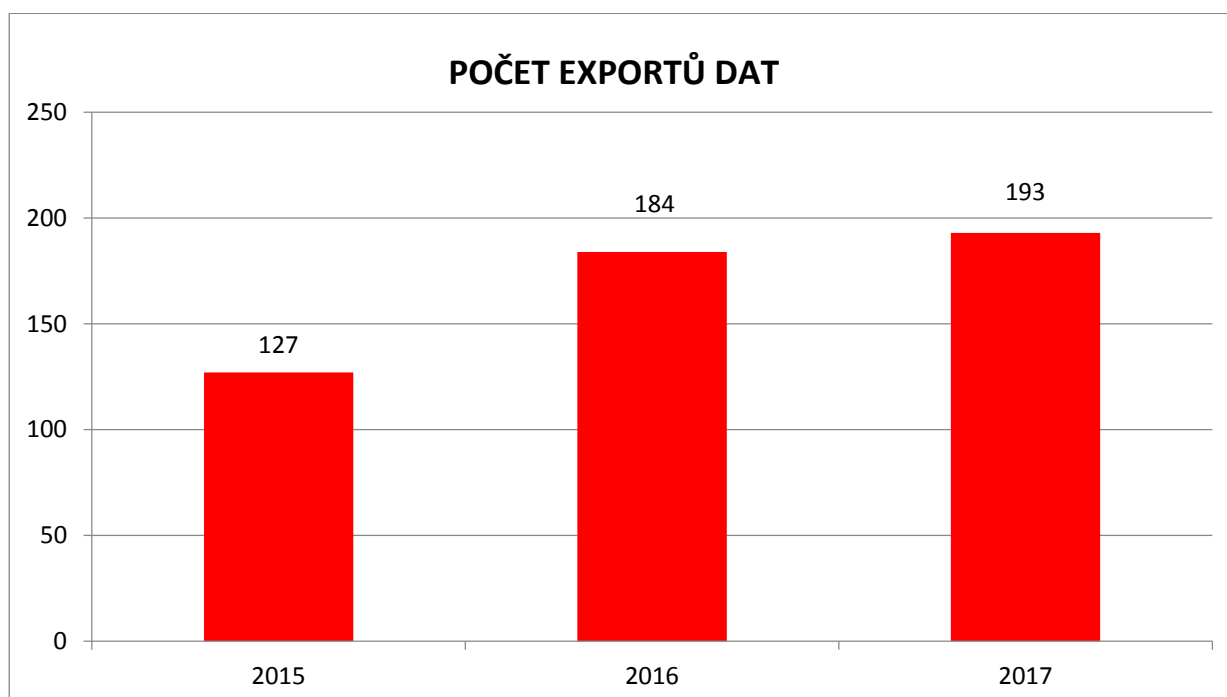
V roce 2017 proběhl opět pravidelný sběr výkazů (tentokrát za rok 2016) dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Z důvodu snahy o snížení administrativní zátěže pro zpravodajské jednotky byly provedeny úpravy v jednotlivých výkazech a byla zavedena větší možnost sběru výkazů elektronickou cestou.

V roce 2017 tak bylo shromážděno za rok 2016 cca 118 tis. výkazů, což představuje cca 81 % výkazů od všech zpravodajských jednotek. Téměř kompletní sady výkazů – cca 95 % – byly získány od poskytovatelů lůžkové péče.

Jedním z hlavních cílů, které si ústav pro následující období vytýčil, je zvýšení kvality analytických výstupů ústavu. Již v roce 2016 se podařilo výrazně zvýšit objem i kvalitu produkovaných výstupů a tento trend pokračoval i v roce 2017. Současně zároveň stoupá počet náročnějších analýz, u kterých je čerpáno z několika datových zdrojů. Nejčastějšími žadateli o analytické výstupy jsou média (cca 32 %) a státní správa (cca 30 %).

Meziročně taktéž stoupá i počet poskytnutých exportů dat z jednotlivých datových zdrojů, přičemž nejvíce žádostí o export dat (cca 53 %) je směřováno z odborných medicínských a vědeckých kruhů.

Klíčové projekty

Pro oba běžící projekty (projekt NZIS a projekt DRG Restart), byl rok 2017 obdobím dosažení prvních plánovaných důležitých výstupů projektu.

V rámci projektu NZIS byl především realizován a téměř dokončen vývoj Národního registru hrazených zdravotních služeb. Jedná se o klíčový, nově ustavený a nově budovaný registr, který shromažďuje data zcela novou cestou – nikoli od jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb, ale od zdravotních pojišťoven. Významně tak šetří zátěž zpravodajských jednotek a zároveň má potenciál vzhledem ke svému datovému obsahu nahradit některé sběry dat, které jsou ze strany ÚZIS ČR (dle zákona o státní statistické službě) dosud požadovány. Jedná se o klíčovou komponentu NZIS, neboť data registru mohou být dále využita pro řadu zcela klíčových rozhodnutí v rámci oblasti řízení zdravotnictví v ČR.

V rámci projektu DRG Restart byl proveden v roce 2017 první komplexní sběr ekonomických i klinických dat od smluvně ukotvené sítě cca 40 zdravotnických zařízení v ČR a na základě těchto získaných dat byl dokončen návrh první verze nového klasifikačního systému klasifikace hospitalizačních případů CZ-DRG. Součástí návrhu nového systému bylo i nákladové ocenění všech získaných hospitalizačních případů skutečnými reálnými náklady jednotlivých zdravotnických zařízení.

V průběhu roku byla dále schválena a spuštěna realizace 2 nových projektů v rámci Operačního programu zaměstnanost, a to projektů:

- Národní koordinační centrum programů časného záchytu onemocnění CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0006904 – začátek projektu 1. 2. 2017
- Datová základna realizace screeningových programů CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007216 – začátek projektu 1. 9. 2017

Dále byla schválena realizace OPZ projektu „Datová a analytická základna moderního systému péče o duševní zdraví v ČR“ č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007755, jehož realizace však započne až v roce 2018.

Personální stav

K 31. 12. 2017 činil průměrný přepočtený počet zaměstnanců 149,25 úvazku, při 182 fyzických osobách. Meziročně tak došlo k nárůstu o 27,58 přepočtených úvazků, což je důsledek nábory nových odborných pracovníků v souvislosti s řešením nových projektů OPZ a také převzetím pracovníků zrušené OSS KSRZIS.

Z pohledu tarifního zařazení byla největší skupina zaměstnanců (cca 33 %) zařazena do 12. platové třídy. Proti minulým obdobím se tak struktura zařazení stále přesouvá mírně k vyšším tarifním třídám. Důvodem je dlouhodobě probíhající nábor vysoce kvalifikovaných pracovníků na projekty OPZ, zejména v oblasti IT a analytických odborností.

Kvalifikační struktura ústavu se nadále postupně mění ve prospěch zaměstnanců s vyšším vzděláním. K 31. 12. 2017 mělo již více jak 75 % zaměstnanců vysokoškolské vzdělání (k 31. 12. 2015 cca 66 %).

V roce 2017 bylo dosaženo průměrného platu ve výši 42.588,- Kč, což představuje proti předchozímu roku zvýšení měsíčního průměrného platu o 3.174 Kč – cca o 8 %. Důvodem je zejména legislativní navyšování tabulkových (tarifních) platů.

Hospodaření ústavu

Jak již bylo uvedeno dříve, základním faktorem, ovlivňujícím hospodaření ústavu v roce 2017, bylo převzetí činnosti zrušeného Koordinačního střediska pro resortní zdravotnické informační systémy.

Počátkem roku tak byl pro ÚZIS ČR nastaven původní rozpočet ve výši 174,6 mil. Kč, z toho 75,6 mil. Kč na vlastní provoz ústavu a 99 mil. Kč na průběžně řešené OPZ projekty NZIS a DRG Restart. Takto schválený rozpočet však nemohl krýt, zejména v provozní části, skokově navýšené výdaje, související s převzatými agendami zrušeného KSRZIS od 1. 2. 2017.

Z tohoto důvodu došlo v průběhu 1. pololetí 2017 k převodu rozpočtových prostředků zrušeného KSRZIS do rozpočtu ÚZIS ČR a následně k navýšení rozpočtu ÚZIS ČR tak, aby bylo možné po celý rok 2017 pokrýt převzaté smluvní závazky zrušeného KSRZIS. Celková výše vlastního rozpočtu ústavu (bez rozpočtu na projekty OPZ) tak činila ke konci roku 2017 cca 223 mil. Kč.

V průběhu roku 2017 se realizací řady úsporných a racionalizačních opatření podařilo vedení ústavu docílit úspor převyšujících 50 mil. Kč, přičemž klíčovou oblastí byla oblast správy a podpory jednotlivých registrů a informačních systémů. Jen v této oblasti se podařilo snížit od poloviny roku fakturované měsíční náklady z cca 10 mil. Kč měsíčně na 3 – 4 mil. Kč měsíčně.

Struktura nákladů ústavu se převzetím nových agend meziročně zásadně změnila. Zatímco ještě v roce 2016 činily cca 80 % celkových nákladů ústavu osobní náklady, v roce 2017 došlo ke skokovému nárůstu nákladů na externí služby.

Celkové náklady ústavu v roce 2017 tak dosáhly výše 299,4 mil. Kč mil. Kč (v roce 2016 cca 105,4 mil. Kč), přičemž nejvýznamnější část tvořily náklady na externí služby (43,6 %) a osobní náklady (39,5 %).

Do celkové výše nákladů ústavu se proti roku 2016 projeví zejména následující vlivy:

- Převzetí činnosti KSRZIS
- Pokračování řešení projektů NZIS a DRG Restart (v roce 2016 pouze 10 měsíců – od 1. 3. 2016)
- Řešení dvou nových projektů OPZ (od 1. 2. 2017 a 1. 9. 2017)

STRUKTURA NÁKLADŮ ÚZIS ČR V ROCE 2017

